

ÅRSRAPPORT
for
Regnskabsåret 2003

23.61.01.

Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse
April 2004

Udgivet af Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS)
Miljøministeriet, 2004

Årsrapport 2003

Særudgivelse

Redaktion: Per Kalvig

Teknisk redaktion: Marianne N. Nielsen og Bent Katz

Tryk: GEUS

Oplag: 100

Dato: 22. marts 2004

ISBN: 87-7871-126-6

ISSN: 1603-1164

Årsrapport for 2003 er godkendt af GEUS' bestyrelse den 19. marts 2004.

© Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS)

Øster Voldgade 10, 1350 København K

Telefon 38 14 20 00

Telefax 38 14 20 50

CVR-nr. 55-14-50-16

E-post: geus@geus.dk

Internetsted: www.geus.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 BERETNING	5
1.1 Beskrivelse af GEUS' formål og hovedopgaver.....	5
1.2 Beskrivelse og vurdering af finansielle resultater.....	5
1.3 Beskrivelse og vurdering af faglige resultater	6
1.4 GEUS' forventninger til fremtiden.....	7
1.5 Oversigt over hovedkonti	7
2 MÅLRAPPORTERING	8
2.1 Oversigt over resultatmål med vurdering af opfyldelsesgraden.....	8
2.2 Analyse af målopfyldelse	13
3 REGNSKAB	15
3.1 Driftsregnskab	15
3.2 Bevillingsafregning og akkumuleret resultat	17
3.3 Indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansieret forskning	17
3.4 Personale	19
4 PÅTEGNING	20
BILAG I – DRIFTSREGNSKAB PR. HOVEDFORMÅL.....	21
BILAG II - GRØNT REGNSKAB	23

1 BERETNING

1.1 Beskrivelse af GEUS' formål og hovedopgaver

Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS) er en sektorforskningsinstitution i Miljøministeriet og har status som statsvirksomhed. GEUS ledes af en bestyrelse og en direktion. De overordnede rammer for GEUS' virke er fastlagt i Sektorforskningsloven og i bekendtgørelse nr. 570 af 1999 om Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse, hvori formålsparagraffen (§ 2) lyder: "Formålet med GEUS' virksomhed er at opbygge, anvende og udbrede viden om de materialer, processer og sammenhænge, der er af betydning for udnyttelsen og beskyttelsen af de geologiske værdier i Danmark og Grønland."

GEUS' hovedaktiviteter er fastlagt i Resultatkontrakt 2000-2003, i hvilken også de strategiske indsatsområder er beskrevet.

GEUS er i henhold til finanslov, sektorforskningslov samt bekendtgørelse ansvarlig for varetagelse af geologisk kortlægning, dataindsamling og datalagring vedrørende Danmark og Grønland, og skal desuden løse forsknings-, rådgivnings-, overvågnings- og formidlingsopgaver, med særligt sigte på at sikre det bedst mulige geovidenskabelige grundlag for de ministerier GEUS rådgiver, og for Grønlands Hjemmestyre. GEUS' opgaver er endvidere forankret i Vandforsyningsloven, Råstofloven, Undergrundsloven og i bemærkningerne til lov om mineralske råstoffer i Grønland. Arbejdet var organiseret i 5 programområder: (1) Databanker, informationsteknologi og generel formidling, (2) Vandressourcer, (3) Energiråstoffer, (4) Mineralske råstoffer og Grønlandskortlægning samt (5) Natur og miljø.

GEUS' er værtsinstitution for Dansk Lithosfærecentrum (DLC) (www.dlc.ku.dk), som drives på en bevilling fra Grundforskningsfonden. DLC er ikke omfattet af GEUS' resultatkontrakt.

1.2 Beskrivelse og vurdering af finansielle resultater

Tabel 1 - Oversigt over GEUS' finansielle resultat i 2003 ⁽¹⁾

	mio. kr.
Indtægter	96,3
Udgifter	224,5
Resultat, netto	128,2
Bevilling (nettotal)	113,5
Resultat, netto	-14,7
Til videreførsel ⁽²⁾	15,7

Note (1) Resultatet omfatter både § 23.61.01, Statsvirksomhed (– nettoresultat på –12,9 mio. kr.) og § 23.61.02 anlægsbevilling (– nettoresultat på –1,8 mio. kr.).

Note (2) Der videreføres 15,7 mio. kr. til 2004, heraf er de 14,8 mio. kr. båndlagt jf. tabel 13.

GEUS' nettobevilling for 2003 var på 113,5 mio. kr., inklusiv tillægsbevillingen og efter tilbageførsel af 26 mio. kr. til Ministeriet for Videnskab Teknologi og Udvikling, som følge af, at GEUS' fremleje-

kontrakt med Københavns Universitet ikke blev forhandlet færdigt. Herudover gennemførtes eksternt finansierede aktiviteter for i alt 96,3 mio. kr. I forhold til årets nettobevilling var der tale om et merforbrug på 14,7 mio. kr. Dette kan dels tilskrives finansiering af aktiviteter under aktstykker med videreførte midler, samt et planlagt træk på reserven til investeringer og ekstraudgifter i forbindelse med GEUS' indflytning i Geocentret.

Til opgaver relateret til Grønland er der anvendt 28,0 mio. kr. af nettobevillingen, hvilket ligger væsentligt under det i arbejdsprogrammet fastsatte beløb på 34,9 mio. kr. Dette skyldes den manglende betaling af husleje på 26 mio. kr., forudsat i arbejdsprogrammet. Fratrækkes dette beløb grønlandsdelen af de 26 mio. kr. (28%) heraf fås et beløb på 27,6 mio.kr. Der er anvendt 70 årsværk på Grønlandsrelaterede opgaver – mod det budgetterede årsværk på 72; fordelingen på programområder er vist i tabel I.2. Grønlandsforpligtelsen er således opfyldt.

1.3 Beskrivelse og vurdering af faglige resultater

GEUS' aktiviteter i Danmark har bidraget til grundlaget for danske politiske beslutninger inden for især miljø- og klimamæssige spørgsmål, på grundvandsområdet og råstofområdet samt bidraget til den energipolitiske viden vedrørende Danmarks olie-gasreserver. Med udgangspunkt i GEUS' vision og resultatkontrakt har GEUS fokuseret på de opgaver, som har størst samfundsmæssig betydning og som kan understøtte arbejdet i ministerier, amter, kommuner og offentlige institutioner.

GEUS' aktiviteter i Grønland har været målrettet mod at øge den viden om de grønlandske råstoffer, som er nødvendig for at gøre råstofsektoren til et bærende erhverv. GEUS har bistået Grønlands Hjemmestyre i forberedelserne til den kommende udbudsrunde på olie-gasområdet. GEUS bidrager til udredningerne i forbindelse med sokkelafgrænsningsspørgsmålet i det nordatlantiske område ved at etablere viden om fastlandssoklens udstrækning således, at denne viden kan danne grundlag for en eventuel fremsættelse af krav om en udvidelse af dansk territorialområde i 5 områder omkring Grønland og Færøerne.

GEUS har i det forløbne år deltaget aktivt i nationale og internationale forskningsnetværk. Dette fundamentale arbejde for hjemtagning af viden er fortsat højt prioriteret.

GEUS har, med finansiell støtte fra både danske og internationale bistandsmidler, løst en række internationale rådgivningsopgaver i Burkina Faso, Ghana, Laos, Kirgisistan, Tanzania og Vietnam. Omfanget af aktiviteter blev mindre end forventet bl.a. som følge af omlægninger af de danske bistandsprogrammer og bortfald af Danida og Øststøttemidler. GEUS har stigende fokus på internationale opgaver og har en målsætning om at udvide aktiviteterne i de kommende år.

GEUS' resultatkontrakt (for perioden 2000- 2003) (www.geus.dk/resultatkontrakt) indeholder 19 faglige- og 6 tværgående strategiske indsatsområder (Ét af indsatsområderne omfatter kun en del af perioden og ét indsatsområde blev ikke igangsat på grund af ressourcemangel). Af de 19 faglige indsatsområder er 16 vurderet som opfyldt og 3 som delvist opfyldt. Dette betragtes som tilfredsstillende når nedgangen i ressourcer tages i betragtning. Af de 6 tværgående indsatsområder er 2 vurderet som opfyldt, 2 vurderet som delvist opfyldt og 2 vurderet som ikke opfyldt; årsagen hertil skyldes ressourcemangel samt ændret fokus. Resultatet betragtes dog som utilfredsstillende. Bemærkninger til de indsatsområder der vurderes som ikke-opfyldt eller delvist opfyldt indgår i beskrivelserne af de enkelte programområder.

GEUS definerede 9 institutionsmål for 2003 (tabel 9), hvoraf 8 er opfyldt og 1 vurderes som delvist opfyldt, hvor dog hovedparten af arbejdet er udført. Samlet set betragtes opfyldelsesgraden derfor som tilfredsstillende.

GEUS har bidraget til de fleste af ministeriets 8 koncernmål, men har ikke haft selvstændigt ansvar for nogen af målene. Opfyldelse af delmål er afrapporteret til koncernledelsen. GEUS vurderer sine bidrag til koncernmålene som opfyldt.

Målopfyldelsesgraden for GEUS' 12 kvantitative resultatindikatorer er vist i tabel 2. Det fremgår heraf, at 11 mål er opfyldt og 1 mål er næsten opfyldt. Dette betegnes som meget tilfredsstillende.

1.4 GEUS' forventninger til fremtiden

År 2004 er det første i en ny firårig resultatkontraktperiode (2004-07); resultatkontrakten kan findes på www.geus/institutionsrapporter. Resultatkontraktens faglige aktiviteter er udarbejdet på basis af en opdateret langsigtet strategi for GEUS' udvikling (www.geus/institutionsrapporter), hvori der er taget hensyn til de forventede nye videnbehov inden for områderne energi, mineralske råstoffer, grundvand samt natur og miljø. Resultatkontrakten indeholder derfor en række strategiske indsatsområder, som skal sikre, at GEUS kan bidrage med forskningsbaseret viden til myndigheder og samfund på disse områder.

Resultatkontrakten opererer – i overensstemmelse med finansloven – med en nedgang i netto-udgiftsbevillingen - fra 126,7mio. i 2004 til 115,2 mio. i 2007, ligesom der, i samme periode er planlagt en reduktion i årsværksforbruget. Det vil derfor blive en udfordring at fastholde og udbygge GEUS' ekspertise og videngrundlag og samtidigt sikre et løbende generationsskifte af – især - det videnskabelige personale.

Resultatkontrakten søger at tilpasse omfanget af aktiviteterne til den forventede nedgang i finanslovsbevillingerne, og den deraf afledte betydelige reduktion af antallet af årsværk. Også forskningsfelter inden for de højt prioriterede områder har det været nødvendigt at beskære. Eksempelvis vil reduktionen af øremærkede midler til projektet "Koncept for udpegning af pesticidfølsomme arealer" (KUPA) fra 9 mio. kr. årligt i 2 år til 1 mio. kr. årligt i 5 år få betydning for den viden som skal ligge til grund for en pesticidrettet zonerings til beskyttelse af grundvandet. Ligeledes er den miljøhistoriske forskergruppe beskåret betydeligt og der opretholdes kun et meget beskedent videnberedskab. På grønlandsområdet forsvinder, ud over den miljøhistoriske forskning som er skåret helt væk, 4 faste forskerstillinger, hvilket indebærer at bl.a. ekspertisen vedr. Nord- og Østgrønlands geologi reduceres væsentligt. Samlet set vurderes det derfor, at konsekvenserne af nedskæringerne på en række af GEUS forskningsområder betyder, at der er væsentlig geofaglig viden, som fremover ikke vil være til rådighed for myndigheder og samfund.

GEUS planlægger at kompensere for en del af nedgangen i finanslovsbevillingerne ved at øge omfanget af eksternt finansierede opgaver, herunder kommercielle aktiviteter, på især energiområdet og ved øget deltagelse i internationale opgaver.

1.5 Oversigt over hovedkonti

GEUS afrapporterer i 2003 for hovedkonto 23.61.01 og 23.61.02.

2 MÅLRAPPORTERING

2.1 Oversigt over resultatmål med vurdering af opfyldelsesgraden

Nedenstående afrapporteres følgende i henhold til resultatkontrakt 2000-2003: (1) 12 kvantitative resultatindikatorer, (2) 19 strategiske indsatsområder fordelt på 5 faglige programområder, (3) 6 indsatsområder af tværgående karakter, samt (4) 9 institutionsmål for 2003, defineret af GEUS' ledelse.

Målopfyldelse for de kvantitative resultatindikatorer

Tabel 2 - Kvantitative resultatindikatorer

	2000	2001	2002	2003	Måltal	Afvigelse fra måltal
Langsigtet videnopbygning						
Antal artikler i internationale videnskabelige tidsskrifter/publikationer ⁽¹⁾	107	124	101	79	70	9
Antal videnskabelige artikler i egne serier ⁽¹⁾	22	37	21	30	11	19
Antal videnskabelige publikationer i øvrigt ⁽¹⁾	25	28	27	32	22	10
Antal igangværende ph.d.-studerende	29	29	27	28	20	8
Antal afsluttede ph.d.	4	7	7	5	5	0
Løbende faglig opgaveløsning, rådgivning og formidling						
Antal offentligt tilgængelige rapporter	95	154	125	108	85	23
- Heraf rådgivningsrapporter	42	20	26	16	15	1
Antal fortrolige rapporter	50	45	37	38	32	6
Antal notater, udtalelser, redegørelser m.v. (GEUS-notater)	86	77	73	86	55	31
Generel formidling						
Antal institutionsrapporter (årsberetning mv.)	7	6	7	7	7	0
Antal populærvidenskabelige artikler	38	45	35	39	40	-1
Antal foredrag, udstillinger m.v.	39	38	47	42	40	2

Note (1) Det skal bemærkes, at produktionen af videnskabelige afhandlinger altid vil fluktuere en del, da produkterne generelt er lang tid undervejs, før de publiceres; således kan der være flere års forskydning mellem aktivitet og produkt.

Elleve ud af tolv resultatindikatorer er opfyldt og 1 mål er næsten opfyldt. Antallet af populærvidenskabelige artikler er blot 1 under måltallet og der anses derfor at være god overensstemmelse mellem måltal og resultat. Antallet af videnskabelige artikler i egne serier er, som følge af udgivelse af "Jura-bogen", betydeligt over måltal og sidste års niveau. Denne indsats, og de generelle besparelser i GEUS, har bevirket en nedgang i antallet af videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter. Generelt må udviklingen i resultatindikatorerne betegnes som særdeles tilfredsstillende, under de givne forudsætninger.

Yderligere oplysninger om aktiviteterne på de forskellige programområder findes på:
<http://www.geus.dk> under afdelinger.

Da GEUS' finanslovsbevilling på regnskabet reduceres med 26. mio. kr. på grund af tilbageførsel af huslejebevilling, er det budget som fremgår af Arbejdsprogram 2003 korrigeret for dette beløb. De korrigerede beløb for de faglige programområder fremgår af en ekstra kolonne "B2003 rev." (revideret budget).

Målopfyldelse for de strategiske indsatsområder på de faglige programområder

De strategiske indsatsområder er defineret og beskrevet i GEUS' resultatkontrakt 2000-2003. I GEUS' afrapportering af de faglige aktiviteter for 2003 gives en mere uddybende opgørelse.

Tablet 3 - Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 1 – Databanker, informationsteknologi og generel formidling.

Programområde 1	R2000	R2001	R2002	B2003	B2003 rev.	R2003
Årsværksforbrug	67	70	67	70	70	61
Samlet omsætning (mio. kr.)	38,2	41,6	38,6	47,8	43,0	36,2
Heraf basismidler (mio. kr.)	33,1	36,2	35,1	40,8	36,0	32,2
Ekstern finansierungsgrad (%)	13	13	9	15	16	11
Strategiske indsatsområder						
	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansierungsgrad (%)	Målopfyldelse	
1.1 – GEUS databaser: standardisering og tilgængelighed	4,2	2,1	1,9	11	Opfyldt	
1.2 – Procedurer og kassation af data og prøver					Delvist opfyldt ⁽¹⁾	
1.3 – Informationspolitik	4,5	2,3	2,3	1	Opfyldt	

Note (1) Kassation af manuelle registreringer af vandspejlsmålinger blev ikke gennemført af ressourcemæssige årsager.

Table 4 - Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 2 – Vandressourcer

Programområde 2	R2000	R2001	R2002	B2003	B2003 rev.	R2003
Årsværksforbrug	70	68	73	64	64	69
Samlet omsætning (mio. kr.)	49,7	52,9	53,0	53,5	48,9	50,0
Heraf basismidler (mio. kr.)	35,7	42,8	41,6	40,6	36,0	36,4
Ekstern finansieringsgrad (%)	28	19	22	24	27	27
Strategiske indsatsområder						
Strategiske indsatsområder	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse	
2.1 – Effekter af ændret arealanvendelse					Opfyldt	
2.2 – Zoneringsmetoder og deres geologiske og geografiske forudsætninger	10,9	5,9	3,1	47	Opfyldt	
2.5 – Grundvandsmagasiner i miocæne aflejringer					Opfyldt	
2.3 – Parameterkvantificering – og estimering					Delvist opfyldt ⁽¹⁾	
2.4 – Transport og omsætning af pesticider og andre miljøfremmede stoffer i jord og grundvand	23	20,9	20,4	2	Opfyldt	

Note (1): Koncept for udpegning af pesticidfølsomme arealer (KUPA): Arbejdet er afsluttet. De afsluttende rapporter for forsøg på både sandede og lerede jorde er dog forsinket til første kvartal 2004, som følge af ekstra undersøgelser på de sandede jorde. Indsatsområdet betragtes derfor kun som delvist opfyldt.

Tabel 5 - Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 3 - Energiråstoffer

Programområde 3	R2000	R2001	R2002	B2003	B2003 rev.	R2003
Årsværksforbrug	99	88	81	74	74	80
Samlet omsætning (mio. kr.)	59,5	51,9	54,7	56,1	50,1	66,7
Heraf basismidler (mio. kr.)	28,9	27,6	26,5	28,5	22,5	20,9
Ekstern finansieringsgrad (%)	51	47	52	49	56	69
Strategiske indsatsområder						
	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse	
3.1 – Kalken regionalt	6,2	3,5	1,1	69	Opfyldt	
3.2 – Klastiske systemer/regionalt kortlægning	15,2	11,3	2,9	74	Opfyldt	
3.3 – Kalkfelter – tilbagelevering, ressourcer	11,2	6,4	4,9	23	Opfyldt	
3.4 – Alternativ brug af undergrunden	3,7	2,4	0,5	80	Opfyldt	

Tabel 6 - Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 4 – Mineralske råstoffer og Grønlandskortlægning

Programområde 4	R2000	R2001	R2002	B2003	B2003 rev.	R2003
Årsværksforbrug	65	66	61	56	56	56
Samlet omsætning (mio. kr.)	38,4	42,7	41,2	41,7	37,5	37,0
Heraf basismidler (mio. kr.)	23,8	28,1	27,7	28,1	23,9	22,0
Ekstern finansieringsgrad (%)	38	34	33	33	37	40
Strategiske indsatsområder						
	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse	
4.1 – Regionalgeologiske undersøgelser af regionen syd for Aasiaat	4,5	3,4	3,1	8	Opfyldt	
4.2 – Ressourceevaluering fra Maniitsoq til Nuussuaq	6,3	4,3	4,0	7	Opfyldt	
4.3 – Nordsøkortlægning	4,4	2,7	2,7	1	Delvist opfyldt ⁽¹⁾	

Note (1): Geologisk kort for udvalgte dele af Jyllands vestkyst er udarbejdet, men ikke udgivet/trykt.

Tabel 7 - Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 5 – Natur og miljø

Programområde 5	R2000	R2001	R2002	B2003	B2003 rev.	R2003
Årsværksforbrug	44	37	39	35	35	34
Samlet omsætning (mio. kr.)	27,0	21,9	23,3	25,0	22,2	22,9
Heraf basismidler (mio. kr.)	12,6	13,3	15,6	15,2	12,5	15,8
Ekstern finansieringsgrad (%)	47	39	33	39	44	31
Strategiske indsatsområder						
Strategiske indsatsområder	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse	
5.1 – Kulturlandskabsudvikling – konsekvenser af menneskelig påvirkning	13,2	7,6	4,9	35	Opfyldt	
5.2 – Kystzonen, sedimentdynamik og kortlægning					Opfyldt	
5.4 – Klimænderinger i Nordatlanten					Opfyldt	
5.3 – Kvartærgeologisk kortlægning, Fase 1	2,8	1,5	1,1	27	Opfyldt	

Målopfyldelse for de tværgående strategiske indsatsområder

Tabel 8 - Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på tværgående indsatsområder

Strategiske indsatsområder	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
I.2 Videnskabelig evaluering	0,2	0,3	0,3	0	Opfyldt
I.3 Bistandsarbejde	6,1	5,7	1,1	81	Ikke opfyldt ⁽¹⁾
II.1 Personalepolitik generelt	1,4	0,8	0,8	0	Opfyldt
II.2 Medarbejderudvikling	1,8	1,0	1,0	0	Delvist opfyldt ⁽²⁾
II.3 Projektstrukturen	0,1	0,07	0,07	0	Delvist opfyldt ⁽³⁾
III. 1 Laboratoriefaciliteter i Geocentret	0,1	0,07	0,07	0	Ikke opfyldt ⁽⁴⁾
III.2 Benchmarking	—	—	—	—	Udgået ⁽⁵⁾

Note (1) Bistandsarbejde. Det er ikke lykkedes at øge bistandsaktiviteterne til 7,5 % af GEUS' samlede omsætning. Dette kan til dels tilskrives den generelle nedgang i ministeriets miljøbistandsmidler.

Note (2) Medarbejderudvikling. Der er udformet et koncept for evaluering af kompetenceudviklingsindsatsen samt indhentet generelle kompetenceudviklingsbehov for GEUS' personalegrupper. Der er endvidere gennemført et samlet kompetenceudviklingsprojekt for afdelingssektretærer og et strategisk kompetenceudviklingsprojekt vedr. pædagogik og undervisning i Geocenterregi er under forberedelse.

Note (3) Projektstrukturen. De planlagte kurser er forberedt, men afholdelsen er udskudt til 2004.

Note (4) Laboratoriefaciliteter i Geocentret. Året har været præget af, at få de indgående aftaler implementeret. Især har der været brugt tid på at indgå gensidigt acceptable aftaler om priser og ressourceforbrug for de laboratorier, der er omfattet af aftalerne.

Note (5) Benchmarking. Aktiviteten er udgået i 2002 som følge af bevillingsnedskæringer.

Målopfyldelse af GEUS' institutionsmål

GEUS' institutionsmål er et-årige mål. Målene kan være årlig udmøntning af flerårige strategiske indsatsområder eller kan være enkelte mål der ikke er knyttet til de strategiske indsatsområder, men hvor GEUS' ledelse ønsker at der foretages en ekstraordinær indsats.

Table 9 - Målopfyldelse af GEUS' institutionsmål

Institu- tions- mål		Strategisk Indsatsom- råde	Målopfyl- delse
1	Fælles informationsindsats fra Geocenter København	1.3	Opfyldt
2	Videnbehov tilknyttet vandrammedirektivet	2.1	Opfyldt
3	Beskyttelse af grundvandet: muligheder for differentieret anvendelse af pesticider i forhold til forskellige jordbundstyper	2.3	Delvist opfyldt ⁽¹⁾
4	Geologisk vurdering af et af Nordsø-oliens kalkfelter	3.3	Opfyldt
5	Nye geologiske kort fra Grønland og Danmark	4.1; 5.3	Opfyldt
6	Sokkelafgrænsning omkring Grønland og Færøerne	Program- område 3	Opfyldt
7	Koncept for overvågning af klimaændringernes effekter	5.4	Opfyldt
8	Bistandsarbejde vedr. vand, energi og mineralske råstoffer	1.3	Opfyldt
9	Værdibaseret personalepolitik på GEUS	II.1	Opfyldt

Note (1) Arbejdet med de indledende undersøgelser på lerede jorde er tilendebragt, men som følge af den ekstra indsats på de sandede jorde er rapporteringen udsat til primo 2004.

Målopfyldelse af GEUS' bidrag til koncernmål

GEUS har bidraget til opfyldelse af de fleste af koncernmålene, men GEUS' direktør har ikke i 2003 haft ansvar for nogen af målene.

2.2 Analyse af målopfyldelse

Det faglige arbejde er gennemført i et år, der har været præget af tilpasning til personalereduktionerne på ca. 60 medarbejdere i perioden 2002-2003, med henblik på tilpasning til finanslovsbevillingen for 2004.

Faglige aktiviteter

Af de 19 faglige strategiske indsatsområder er 16 vurderet som opfyldt og 3 som delvist opfyldt. Desuden er 8 ud af 9 institutionsmål opfyldt.

Hovedparten af aktiviteterne under det strategiske indsatsområde "Procedurer og kassation af data og prøver", blev gennemført som planlagt; kun en mindre aktivitet udestår, som vil blive gennemført i 2004.

Aktiviteterne under det strategiske indsatsområde "Parameterkvantificering og -estimering", samt arbejdet under Institutionsmål 3, nåede næsten de planlagte mål. Rapporteringen af KUPA-sand projektet, som skal opstille et koncept for udpegning af særligt pesticidfølsomme områder, er forsinket og den endelige rapportering vil foreligge i 1.kvartal 2004. KUPA-ler projektet har fået en betydelig lavere finansiering end oprindeligt forudsat (fra 18 mio. kr. til 10 mio. kr.), og det vil være nødvendigt at søge yderligere ekstern finansiering for at færdiggøre arbejdet; færdiggørelsen vil blive forlænget med minimum 3 år. De øvrige opgaver er i alt væsentligt gennemført som planlagt. Når kompleksiteten i opgaven og bemandingssituationen tages i betragtning, anses det opnåede for særdeles tilfredsstillende.

Varslingssystemet for pesticider blev forlænget med 6 år til udgangen af 2009, dog på lidt lavere niveau end hidtil. Der er i Pesticidplanen fremsat en hensigtserklæring om, at Varslingssystemet skal ses i et endnu længere perspektiv. Undersøgelserne, som skal danne grundlag for Miljøstyrelsens vurdering af brug af godkendte pesticider, forløber planmæssigt.

Produktionen af de planlagte geologiske kort for Grønland er gennemført, dog således at trykningen først bliver færdiggjort i 2004. Udarbejdelse af et geomorfologisk kort for Danmark pågår og forventes færdigt i 2004.

Tværgående aktiviteter

Af de tværgående indsatsområder er 2 vurderet som opfyldt, 2 som delvist opfyldt og 2 vurderet som ikke-opfyldt.

Omfanget af aktiviteterne på bistandsområdet har ikke indfriet målkravene på en omsætningsandel på 7,5%. Det hænger dels sammen med bortfaldet af Danida- og Øststøttemidler. Desuden er opfyldelsen af målsætningen afhængig af, hvilke konkrete opgaver der kommer i udbud, om de relevante GEUS' medarbejdere vil kunne indpasse opgaverne blandt andre projekter, samt af om GEUS er i stand til at vinde udbudene. Med henblik på at styrke de internationale aktiviteter forsøger GEUS, i overensstemmelse med strategien, at opbygge kompetencer og netværk i udvalgte geografiske områder.

Indsatsen i tilknytning til medarbejderudviklingen har været mindre end forventet, idet arbejdet har været præget af de gennemførte personalereduktioner. Området søges fokuseret i det kommende år. Tilsvarende vil indsatsen vedrørende projektorganisering blive styrket i 2004.

3 REGNSKAB

3.1 Driftsregnskab

Tabel 10 - Driftsregnskab* (i mio. kr.)

§ 23.61.01 Statsvirksomhed

	2002 Regnskab	2003			2004
		Budget (FL+TB)	Regnskab	Afvigelse R-B	Budget
Indtægter	210,7	205,2	209,8	4,6	208,3
Nettotal (bevilling)	134,3	139,5	139,5	0,0	126,7
Nettotals korrektion		-26,0	-26,0		
Driftsindtægter	76,4	91,7	96,3	4,6	81,6
Udgifter	222,0	205,2	222,7	17,5	208,3
Lønninger	136,4	132,8	131,3	-1,5	127,6
Øvrige driftsudgifter	85,6	72,4	91,4	19	80,7
Resultat	-11,3	0,0	-12,9	-12,9	0,0

Bemærkninger til tabel 10:

*Tallene er i løbende priser inkl. Dansk Lithosfærecenter (DLC) og ekskl. moms.

Årets resultat indeholder et bevilget træk på reserven på 8 mio. kr. opført på FL2001 på konto 79 vedrørende aktstykke 157 3/3 2000.

Ad Nettotalskorrektion: Kontoen blev i 2003 forhøjet med i alt 15 mio. kr. Beløbet bestod af en forhøjelse på 26 mio. kr. til dækning af husleje som følge af GEUS' inddragelse under SEA-ordningen og samtidig en nedsættelse af kontoen med 11 mio. kr. i forbindelse med ophør af huslejebetaling på GEUS' tidligere adresse på Thoravej. Nettobeløbet blev overført fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Som følge af, at forhandlingerne om GEUS' fremlejekontrakt ikke blev færdiggjort i 2003 tilbageføres de 26 mio. kr. til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, § 19.25.05.40, Huslejeregulering.

GEUS' nettotal blev på Tillægsbevillingslov for 2003 opskrevet med 1,8 mio. kr., hvoraf de 1,6 mio. kr. vedrører dækning af ekstraordinære ejendomsskatter pålagt GEUS som følge af indflytningen til Geocenteret. De resterende 0,2 mio. kr. vedrører en overførsel fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling til medfinansiering af patenteringsudgifter.

Der har i 2003 været et merforbrug, i forhold til bevillingen, på 12,9 mio. kr. Merforbruget vedrører videreførte bevillinger i forbindelse med aktiviteter finansieret gennem aktstykker samt et planlagt reservetræk til ekstraudgifter i forbindelse med indflytningen til Geocenteret.

GEUS' driftsindtægter er i forhold til bevillingen forøget med 4,6 mio. kr. Hvis der korrigeres for de 8 mio. kr. opført på konto 79, jfr. note til driftsregnskabet, fremgår det, at indtægterne reelt er forøget med 12,6 mio. kr. i forhold til bevillingen.

Den forøgede indtjening modsvares af et merforbrug på de samlede driftsudgifter.

Der er opnået en besparelse på lønudgifterne på 1,5 mio. kr. i forhold til bevillingen.

Resultatet betragtes således som forventet og tilfredsstillende.

Tabel 11 - § 23.61.02 Anlægsbevilling (i mio. kr.)

	2002	2002	2003		
	Budget FL+TB	Regnskab	Budget FL+TB	Regnskab	Afvigelse R-B
Indtægter	1,5	1,5	0,0	0,0	0,0
Driftsindtægter	1,5	1,5	0,0	0,0	0,0
Udgifter	1,8	0,0	0,0	1,8	1,8
Øvrige driftsudgifter	1,8	0,0	1,8	1,8	0,0
Resultat	0,0	0,0	0,0	-1,8	-1,8

Ad. 23.61.02.

Der blev på Tillægsbevilling 2002 opført en anlægsbevilling jfr. aktstykke 4 9/10 2002, hvor der blev bevilget 1,8 mio. kr. til køb af et hus i Nuuk og GEUS fik hjemmel til at sælge en station i Sissimiut hvor provenuet på 1,5 mio. kr. kunne anvendes til købet af huset i Nuuk.

Salget blev effektueret i 2002 og købet i 2003.

Tabel 12 - Oversigt over midlertidige bevillinger

	R2000 mio. kr.	R2001 mio. kr.	R2002 mio. kr.	R2003 mio. kr.
Udmøntning af pesticidaftalen	8,1	8,1		
Videreførsel af Varslingssystemet			6,3	
Zonering af pesticidfølsomme områder	12,5	12,5	12,5	12,5
Overvågning af forurening i små vandforsyninger	1,0	4,0	5,0	

Tabel 12 er en oversigt over GEUS' midlertidige bevillinger til konkrete faglige aktiviteter.

Udmøntning af pesticidaftalen

Som led i pesticidaftalen blev der til GEUS afsat 32,4 mio. kr. i perioden 1998 til 2001 til etablering af "Varslingssystem for udvaskning af pesticider til grundvandet" (www.pesticidvarsling.dk). Ved aktstykke 156 22/5 2002 blev der i 2002 tilført GEUS 6,3 mio. kr. til delvis finansiering af videreførselen af Varslingssystemet. I relation til aktstykke 286 12/8 1998 blev der afsat i alt 5 mio. kr. i årene 1998-2001 til styrkelse af indsatsen vedr. opfølgning på udenlandske rapporteringer af pesticidfund.

Zonering af pesticidfølsomme områder

Der er bevilget 12,5 mio. kr. i årene 2000 til 2003 til projektet Koncept for Udpegning af Pesticidfølsomme Arealer (Akt 157 3/3 2000) (www.kupa.dk). Af de 12,5 mio. kr. kan 3,5 mio. kr. overføres til Danmarks Jordbrugsforskning.

Overvågning af forurening i små vandværker

I efteråret 2000 godkendte Finansudvalget Akt 25 25/10 2000 om overvågning af forurening i små vandforsyninger med bekæmpelsesmidler. Arbejdet skal kvantificere de miljømæssige risici ved anvendelse af bekæmpelsesmidler. Der er brugt 10 mio. kr. i alt.

3.2 Bevillingsafregning og akkumuleret resultat

Tabel 13 - Bevillingsafregning (mio. kr.)

Hovedkonto 23.61.01	Bevilling	Regnskab	Årets overskud	Disp. overskud der bortfalder	Akkumuleret over- skud til videreførsel ultimo året
Statsvirksomhed - Netto	113,5	126,4	-12,9		17,5

Hovedkonto 23.61.02	Bevilling	Regnskab	Årets overskud	Disp. overskud der bortfalder	Akkumuleret over- skud til videreførsel ultimo året
Anlægsbevilling	0,0	1,8	-1,8		-1,8

GEUS' opsparing ultimo 2003 er på i alt 15,7 mio. kr. Opsparingen er reserveret til en række bundne opgaver. Således vedrører: (1) 3,7 mio. kr. uforbrugte indlejningsmidler overført fra MVTU til brug i 2004 og 2005; (2) 1 mio. kr. til færdiggørelsen af de to aktstykker "Små vandforsyninger" og "Varslingssystemet"; (3) 2,0 mio. kr. til ekstraudgifter til betaling til Københavns Universitet vedrørende bygningsdriften og lokaleændringer som følge af personalereduktioner; (4) 1,1 mio. kr. til ekstra udgifter i forbindelse med gennemført personalereduktion (fratrædelsesgodtgørelse m.m.); (5) 3 mio. kr. hensættes til eventuelle ministerielle fælles administrative systemer; (6) 0,5 mio. kr. til videreførsel af patentpulje som følge af bortfald af eksternt bevilling, og (7) 3,5 mio. kr. som hensættelse til personalereduktioner på grund af bevillingsfald i 2005.

Tabel 14 - Akkumuleret overskud ⁽¹⁾

Hovedkonto 23.61.01	2000 mio. kr.	2001 mio. kr.	2002 mio. kr.	2003 mio. kr.
Årets overskud	1,1	-7,3	-9,8	-14,8
Tilført reserven ⁽²⁾		24		
Ultimosaldo ⁽³⁾	23,5	40,2	30,5	15,7

Note (1) Saldoen for det akkumulerede udsving i forhold til nettotallet må ikke uden særskilt forelæggelse overstige 20% af GEUS' driftsudgifter (ekskl. "ikke-fradragsberettiget købsmoms"), når saldoen er positiv, og 10% når saldoen er negativ. Udsvingstallene for 2002 er +44,5 og -22,3 mio. kr.

Note (2) Beløbet er overført fra Miljøstyrelsens konto 23.28.02 i henhold til aktstykke 157 3/3 2000 "Zonering af pesticidfølsomme områder" til forbrug i årene 2001 til 2003.

Note (3) Ultimoreserveren 2002 er korrigeret så den svarer til den bogførte reserve 2003 (incl. uforbrugte midler fra 2002 på anlægsbevillingen).

3.3 Indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansieret forskning

GEUS' aktiviteter finansieres af finanslovsmidler og eksterne midler. GEUS' resultatkontrakt baserer sig på, at GEUS i kontraktperioden kan tiltrække eksterne midler svarende til 35-40% af den samlede omsætning. De eksterne midler genereres ved løsning af eksternt rekvirerede udviklings-, udrednings-, overvågnings- og rådgivningsopgaver for offentlige og private rekvirenter, fra deltagelse i nationale og internationale forskningsprogrammer samt fra diverse forskningsfonde og ligende.

Opgaver der vedrører Dansk Lithosfærecenter (DLC) er ikke omfattet af dette afsnit, idet DLC ikke er omfattet af GEUS' resultatkontrakt, selvom DLC indgår i GEUS' samlede afrapportering.

Al faglig aktivitet på GEUS henføres til projekter, og finansieringen af projekter opdeles i 3 hovedtyper: basisfinansierede, samfinansierede samt kommercielt finansierede projekter. Basisfinansierede projekter finansieres udelukkende via bevillingen på finansloven. Samfinansierede projekter finansieres af såvel basismidler som eksterne midler, dvs. de kræver medfinansiering fra GEUS' finanslovsbevilling (eksempelvis forskningsprogram- og fondsmidler). Kommercielle projekter dækkes alene af eksterne midler.

Den eksterne finansieringsgrad er i 2003 ca. 40% og opfylder dermed resultatkontraktens mål.

Tabel 15 - Kontraktindtjening (i mio. kr.)

	R2000 mio. kr.	R2001 mio. kr.	R2002 mio. kr.	R2003 mio. kr.
Program- og fondsforskning (samfinansiering) ⁽¹⁾	37,0	24,5	31,7	43,3
Øvrig kontraktforskning (samfinansiering) ⁽²⁾	12,6	11,2	8,4	19,7
Kontrakter i.f.m. rådgivning, udredning, salg af data m.v. (kommerciel finansiering)	25,9	25,7	22,1	19,2
Total	75,5	61,4	62,2	82,2

Note (1) Programforskningsmidler (EFP, EU) samt diverse fondsmidler (SNF, Carlsbergfonden mv.).

Note (2) Primært midler fra Grønlands Hjemmestyre samt øvrige samarbejdsprojektmidler fra Miljøministeriet, som ikke er kendetegnet ved programmidler.

Tabel 15 viser, at GEUS' eksterne finansiering i 2003 var 82,2 mio. kr., hvilket er en væsentlig forøgelse i forhold til 2002. Indtægterne fra kommercielle projekter er i 2003 på et lavere niveau sammenlignet med tidligere år. Der er til gengæld sket en markant forøgelse af indtægterne på de samfinansierede forskningsprojekter i alt 22,9 mio. kr., heraf er de ca. 10,6 mio. kr. dog "gennemløbspenge" som relaterer sig til udgifter til skibsleje i forbindelse med dataindsamling ved Grønland og Færøerne.

Der er i forhold til 2002 en forøgelse af projekter finansieret fra det Grønlandske Hjemmestyre på 8,4 mio. kr.

Tabel 16 - Resultat af markedsstyrede/kommercielle aktiviteter

	R2000 mio. kr.	R2001 mio. kr.	R2002 mio. kr.	R2003 mio. kr.
Indtægt	25,9	25,7	22,1	19,2
Direkte udgifter ⁽¹⁾	21,2	18,8	16,3	14,6
Dækningsbidrag 1 ⁽²⁾	4,7	6,9	5,8	4,6
Andel af fælles omk. ⁽³⁾	3,5	4,2	3,9	2,0
Dækningsbidrag 2 ⁽⁴⁾	1,2	2,6	1,9	2,6

Note (1) I de direkte udgifter er indeholdt øvrige udgifter samt bruttoløn.

Note (2) Ekskl. fordeling af fællesomkostninger

Note (3) Som fordelingsnøgle er anvendt en lønsumsnøgle.

Note (4) Inkl. fordeling af fællesomkostninger.

Betalingen for kommercielle projekter skal mindst dække omkostningerne til udførelse af disse projekter. Det ses af tabel 16, at de kommercielle projekter i 2003 giver et positivt dækningsbidrag på 2,6 mio. kr. Andelen i 2003 af fællesomkostningerne er i forhold til 2002 faldet med 1,9 mio. kr. og afspejler fortrinsvis den manglende huslejebetaling på 26 mio. kr. Hvis huslejen indregnes i beregningen af fællesomkostningerne ville dækningsbidrag 2 udgøre 0,5 mio. kr. Resultatet betragtes overordnet som tilfredsstillende.

3.4 Personale

Antallet af medarbejdere er faldet fra 344 til 335. Årsværksforbruget er faldet med 24 årsværk (jf. tabel 17). Økonomistyrelsens tal kan kun opgøres inklusiv studerende. GEUS har gennemført en personalereduktion i 2003, hvor 8 medarbejdere er opsagt, 1 medarbejder er varslet væsentligt ned i tid og 7 medarbejdere indgik aftaler om frivillig fratrædelse og seniorordninger. Personalereduktionen slår for alvor igennem i 2004.

Tabel 17 - Årsværk og personaleomsætning

	2000	2001	2002	2003
Årsværk ⁽¹⁾	354	346	342	319
Antal medarbejdere	355	364	344	335
Tiltrådte medarbejdere	41	54	35	44
Fratrådte medarbejdere	64	58	59	63
Personaleomsætning ⁽²⁾	18,0%	15,9%	17,1%	18,8%

Note (1) 2003 via ISOLA. Opgørelsen for 2001 og 2002 er genereret via Crystal Report på baggrund af Økonomistyrelsens løndata, hvilket er et skift ift. tidligere års opgørelser. Opgørelsen er inkl. DLC. Årsværksforbruget og antal medarbejdere for 2002 og 2003 er inkl. studerende uanset antal timer, hvilket er et skift i.f.t. tidligere års opgørelser.

Note (2) Antal fratrådte i forhold til antal ansatte. Tallene er opgjort via Økonomistyrelsens løndata.

4 PÅTEGNING

Den 19. marts 2004

Per Buch Andreasen
Bestyrelsesformand
GEUS

Martin Ghisler
Adm. Direktør
GEUS

Miljøministeriet godkender herved GEUS' årsrapport for perioden 1. januar 2003 – 31. december 2003.

Årsrapporten giver et retvisende billede af virksomhedens økonomiske og faglige resultater, jf. § 41 i Finansministeriets bekendtgørelse nr. 188 af 18. marts 2001 om statens regnskabsvæsen m.v. (regnskabsbekendtgørelsen), samt Akt 63 11/12-2002.

For så vidt angår de dele af årsrapporten, der svarer til det ordinære årsregnskab, er kravene i regnskabsbekendtgørelsens § 39 opfyldt.

København den 13. april 2004

Lars Hindkjær
Departementschef
Miljøministeriet

BILAG I – DRIFTSREGNSKAB PR. HOVEDFORMÅL

Tabel I.1 - Driftsregnskab for hovedformål 2000-2003 (i mio. kr., eksklusiv moms)

§ 23.61.01, STATSVIRKSOMHED

	R2000			R2001			R2002			R2003		
	Ind-tægt	Ud-gift	Ud-gift %	Ind-tægt	Ud-gift	Ud-gift %	Ind-tægt	Ud-gift	Ud-gift %	Ind-tægt	Ud-gift	Ud-gift %
1. Forskning og rådgivning	83,0	143,7	63%	68,7	134,8	60%	69,4	130,5	59%	89,2	148,5	67%
2. Databanker og formidling	4,3	20,2	9%	4,8	21,3	10%	2,7	18,6	8%	3,3	23,8	11%
3. Hjælpefunktioner ⁽¹⁾		31,8	14%		33,0	15%		33,6	15%		25,0	11%
4. Generel ledelse og adm. ⁽²⁾	3,6	32,0	14%	2,7	34,5	15%		39,3	18%			
Korrigeret opgørelse ⁽³⁾							4,3	22,6	10%	3,8	25,5	11%
Total	90,9	227,7		76,2	223,5		76,4	222,0		96,3	222,7	

Note (1) Hjælpefunktioner består af husleje, energiforbrug, løbende vedligeholdelse, renovation og rengøring, køb af diverse tjenesteydelser, udgifter til centralt EDB-udstyr m.m.

Note (2) Generel ledelse og administration indeholder ud over den centrale administration også generel ledelse og administration i de faglige afdelingerne samt lønudgifter til central IT funktion.

Note (3) Opgørelse for generel ledelse og administration ifølge Finansministeriets vejledning.

Den procentvise fordeling af udgifter på hovedformål viser en højere forsknings- og rådgivningsaktivitet end de tidligere år, som særligt beror på aktiviteter knyttet til kontinentalsokkelundersøgelserne i det Nordatlantiske område. Den lave procentandel på hjælpefunktioner i 2003 skyldes at Københavns Universitet ikke opkrævede GEUS betaling for husleje (26 mio. kr.).

Fra 2003 opgøres "Generel ledelse og administration" efter Finansministeriets vejledning under "Korrigeret opgørelse". Der har i forhold til 2002 været en mindre forøgelse af den procentvise andel af udgifterne, men resultatet betragtes overordnet som tilfredsstillende.

Table 1.2 - Regnskab for Grønlandsrelaterede opgaver

Grønlandsrelaterede opgaver

	Årsværk	Omsætning (mio. kr.)	Indtægter (mio. kr.)	Basis/FFL-træk (mio. kr.)
Databaser	4	3.178	-477	2.701
Publikationsvirksomhed	2	1.278	0	1.278
Vandressourcer	0	0	0	0
Energiråstoffer	17	14.397	-9.949	4.448
Kortlægning	17	10.983	-1.885	9.098
Mineralske råstoffer	23	16.028	-7.876	8.152
Natur og miljø	6	4.109	-1.803	2.306
Total	70	49.973	-21.990	27.983

Bilag II - Grønt regnskab

Ledelsens beretning

GEUS' arbejde med grønt regnskab er en del af Miljøministeriets samlede interne miljøpolitik og handlingsplan fra 2001 - 2004. Den overordnede målsætning i ministeriets politik er, at opgaverne skal løses med en så lille miljøpåvirkning som muligt. De overordnede indsatsområder for ministeriet er miljøledelse og aktiv medarbejderinddragelse, grønne indkøb, drift og produktion, anlæg, affald, transport, farlige stoffer og formidling.

Indsats 2003

GEUS har i 2003 sat ind på affaldsområdet, grønne indkøbsaftaler, forbruget af papir og tonerpatroner og særligt på energikortlægning. På grund af byggetekniske forhold er GEUS' forbrug af centralvarme, el og vand i lokalerne i Øster Vold komplekset ikke blevet målt i 2002 og 2003. I 2003 er der efter gennemgang af bygningen opsat målere, så forbruget af el og centralvarme, for en væsentlige del af GEUS' lokaler, kan måles fra 2004.

Indsatsområder - resultater

Medarbejderinddragelse. Der er i 2003, som del af en fællesministeriel indsats, informeret om retningslinier for affaldshåndtering og dobbeltsidet kopiering ved brug af mail og intranet.

Indkøb. Der indkøbes så vidt muligt miljømærkede produkter; desuden tilstræbes det at anvende miljøcertificerede leverandører ved ny erhvervelse af møbler, belysning, kontorartikler, papir, kontormaskiner, tryksager samt til bortskaffelse af affald. I 2003 har GEUS deltaget i ministeriets fælles udbud af kopipapir, som Papyrus vandt, og fælles udbud af multifunktionsmaskiner, som IKON vandt. Når gældende aftale med IKON udløber 31. marts 2006, vil GEUS indgå i ovenstående aftale.

Tabel II.1 - Oversigt over indkøb i 2003

Produktgruppe	Leverandør	Miljøforhold (miljømærkning, miljøcertificering e.a.)
Kontormøbler	Kinnarps	EMAS-registreret og ISO 14001-certificeret
Rengøring	Forende Rengøring	ISO 14001-certificeret og Svanemærkede rengøringsmidler
Papir	Papyrus	Svanemærket 100% genbrugspapir
Kontorartikler	Lyreco	Der indkøbes så vidt muligt udelukkende miljømærkede (Svanemærkede) kontorartikler efter en fælles ministeriel aftale. Alle indkøbte kontorartikler er pvc-fri.
Laboratorieprodukter	BB Gruppen	ISO 9002-certificeret
IT-udstyr		Ifølge fælles ministeriel aftale indkøbes der kun A-mærkede elartikler. Der indkøbes kun pvc-fri elkabler til IT-udstyr.

Energi. GEUS har ingen direkte måling af energiforbruget i 2002 og 2003.

Siden Geocenter-indflytningen på Øster Voldgade 10 i 2002, har GEUS' miljøindsats været påvirket af, at forbruget af centralvarme, vand og el i GEUS' lokaler, p.g.a. bygningstekniske forhold, ikke kan måles direkte. I 2003 har GEUS i samarbejde med Københavns Universitet gennemgået husets centralvarme-, el- og vandsystem og opsat målere i efteråret 2003, så GEUS' forbrug af centralvarme og el i ca. 75 % af institutionens etagemeter kan måles præcist. Det er endvidere besluttet, at der primo 2004 installeres et digitalt overvågningssystem, der registrerer energiforbruget, specificeret pr. time, 1 gang dagligt, så forbruget af el og centralvarme kan monitoreres så detaljeret at det muliggør en opfølgning hvor der måtte være behov. I GEUS' lokaler i Geocentret er

der opsat sensorer på belysning i kontorer og gange, som automatisk slukker lyset, når der ikke er aktivitet i lokalerne. Brugen af el-sparepærer og sensorer vurderes at minimere brugen af el til lys i GEUS.

Papir. Det samlede papirforbrug falder fortsat på GEUS, men forbruget pr. årsværk er steget. Årsagen kan være et større papirforbrug til trykning af rapporter. Forbruget af papir i trykkeriet bliver fremover registreret, således at det bedre kan afgøres hvordan institutionens papirforbrug er fordelt.

Tabel II.2 - Papirforbrug

Papir	1999	2000	2001	2002	2003
Forbrug, antal ark (1000)	2.760	2.614	2.562	2.400	2.383
Nøgletal, 1000 ark/årsværk	7,6	7,5	7,4	7,0	7,6
% genbrugspapir	100	100	100	100	100

Affald. GEUS sorterer og registrerer alt affald; mængderne registreres månedligt i 11 undergrupperinger, jf. nedenstående tabel. Affaldsmængderne har i perioden 1997 - 2000 været jævnt faldende. På grund af flytningen til Geocentret er affaldsmængderne i 2001 og 2002 atypiske. Affaldsmængden i 2003 er generelt faldet i overensstemmelse med udviklingen op til flytningen på trods af oprydning i Grønlandsprøver, jf. note 1 tabel II.3. Fokus på forbruget af toner patroner har reduceret mængden i forhold til 2002, men ikke ned til 2001 niveauet. Alle toner patroner bliver genbrugt. Der er indgået fællesministeriel aftale med Dalum Papirfabrik om afhentning af papiraffald.

Tabel II.3 - Affaldstyper

Affald	1999	2000	2001	2002	2002 (flytning)	2003
Brændbart (tons)	61,8	41,0	38,0	39,0	49,7	31,4
Papir (tons)	12,0	8,4	30,9	11,3	32,2	13,0
Pap (tons)	3,8	3,3	3,6	2,8	1,9	2,5
Makulering (tons)	1,7	5,2	7,0	1,5	4,7	0,5
Glas (tons)	1,1	1,6	0,7	0,6	0,6	0,5
Lysstofrør (stk.)	182	150	164	165		0
Toner patroner (stk.)	175	-	250	450		306
Batterier (tons)	0,3	0,3	-	0,2		0
Miljøskrot (tons)	2,7	1,5	5,5	0,9	4,4	0,6
Jern (tons)				3,2	16,4	4,9
Jord (tons) ⁽¹⁾	22,3	29,3	34,2	27,9	0,6	41,7

Note 1: Affaldsmængden fra lageret i Rødvore er i 2003 ekstraordinært høj med 10,2 tons brændbart og 23,7 tons jord, på grund af kassation af prøver fra Grønland.

Vand. GEUS har på grund af byggetekniske forhold ingen direkte måling af vandforbruget i 2002 og 2003.

Transport. GEUS' indflytning til indre by og placering tæt på Nørreport og Østerport station antages at have ændret medarbejdernes transportvaner til øget brug af offentlig transport. GEUS købte i 2002 5 tjenestecykler, som medarbejderne kan benytte som transport til møder. Placeringen i indre by har medført, at forbruget af taxakørsel er reduceret 20 % i forhold til årene 1999-2001. Der er igangsat analyse af behovet for tjenestebiler, hvis antal forventes reduceret i 2004. Påtænkt transportundersøgelse af medarbejdernes rejseforbrug vil blive gennemført i 2004.

Farlige stoffer og laboratedrift. GEUS tillægger sikkerhed og miljøbevidsthed i laboratedriften meget stor betydning. Via GEUS' sikkerhedsarbejde arbejdes der løbende med at udfase, reducere eller substituere brugen af miljø- og sundhedsskadelige stoffer eller -produkter, der anvendes i laboratedriften.

Affald fra laboratedriften sorteres efter kemikalieindholdet og transporteres i godkendte og rene emballage til modtagerstationen, der bortskaffer materialet på forsvarlig vis. Forbrugstallene for 2003 viser, at GEUS, efter at have haft meget affald i forbindelse med flytningen, er tilbage på niveau med 2000 og 2001.

Tabel II.4 - Laboratedaffald

Affaldstyper (kg)	2000	2001	2002	2003
Pumpbart olieaffald, A2	522		349	
Org.-kemisk, pumpbart, halogen/svovl, B1	150	167	245	22
Org.-kemisk energiholdigt, pumpbart, C1	71	37	252	267
Org.-kemisk, pumpbart, H1	342	321	610	182
Org.-kemisk, fast, H2	1344	740	1477	1435
Spildevand, H3			278	
Pumpbart affald, Hg, bassisk, K3			30	
Øvrig fast kviksølvholdigt affald, K5	21		26	
Reaktivt stof i ADR-kl. 4.3, O4			8	
Bekæmpelsesmidler i plastemballage, T2	126	122	159	54
Uorg.kemisk, pumpbart, X1	292	794	836	660
Medicinalaffald, Z4.1		57		
Småemballage fra laboratorier, Z5		86	279	28
Spraydåser, Z7		10	11	
Total affaldsmængde	2.868	2.334	4.560	2.648

Forbruget i laboratedriften varierer med myndighedsopgaven /den politiske dagsorden. På grund af metodeudvikling mod brug af mindre farlige stoffer er der sket en reduktion i antallet af kemikalietyper. Ved flytningen i 2002 blev en række nu udfasede/substituerede typer, der ikke indgår i laboratedriften længere, bortskaffet.

Arbejds miljø. GEUS opfyldte i 2003 målet om 0 arbejdsulykker, hvilket tilskrives en veluddannet sikkerhedsorganisation, der arbejder med forebyggelse og registrerer og lærer af nær-ved ulykker. Udkast til beredskabsplan blev udsendt til høring i sikkerhedsorganisationen ultimo 2003 og vil blive forankret i GEUS. Der er gennemført førstehjælpskursus med alle laboranter og betjente, som nu udgør førstehjælpsberedskab, som endvidere skal gennemgå brandslukningskursus. GEUS tilbyder ergoterapeuthjælp til indretning af arbejdsplads, influenzavaccination og krisehjælp via NMC.

Samarbejdsudvalget og Sikkerhedsudvalget valgte bl.a. at fokusere på stress efter resultaterne af ArbejdsPladsVurderingen og MedarbejderTilfredshedsUndersøgelsen ultimo 2002. Det resulterede bl.a. i et velbesøgt eftermiddagsmøde i juni 2003 for alle medarbejdere i GEUS. Et stresskompendie er efterfølgende lagt på GEUS' intranet.

Tabel II.5 - Oversigt over anmeldte arbejdsulykker, der efterfølgende er anerkendt af Arbejdsskadenstyrelsen

	1999	2000	2001	2002	2003
Arbejdsulykker	0	2	2	0	0
Nærved-ulykker	-	-	-	10	2
Arbejdsbetingede lidelser	2	0	0	0	0

Miljøhandlingsplan 2004

GEUS vil i 2004 fortsætte miljøarbejdet på de 8 indsatsområder, med særlig fokus på papir- og transportforbrug, indkøb af kontormøbler, transport og energikortlægning, hvor opfølgning på overvågningssystemsmålinger forventes at føre til væsentlig reduktion af elforbruget. Midlet hertil vil særligt være information og medarbejderinddragelse.